

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. október 26.

bb 1. novemberben ismét budapesti vendégszereplő Tamara Szorokin

i/ol/gk/m/fm

1965. október 26.

A magyar állami operaház novemberi műsorának egyik érdekessége Tamara Szorokinának, a moszkvai nagy színház tagjának újabb budapesti vendégszereplése. A művész, aki nagy népszerűségnek örvend a magyar operakedvelők körében is, orosz operaszerepein kívül különösen a „Traviata”, cimszerepében, a „Bohémélet”, mimijének és a Faust Margitjának alakításával aratott nagy sikert. Gyakran ad önálló hangversenyeket, sokat énekel a rádióban. Külföldi fellépésein egyaránt ünnepelte Lengyelország, Svájc, Japán, és Irán közönsége, sajtója. Szorokinát ezuttal két esten hallhatja az Erkel színház közönsége. November 10.-én mimit éneklő a „Bohémélet”, -ben, 14.-én pedig a „Traviata”, cimszerepét alakítja.

Ugyancsak visszatérő vendégszereplő Dan Jordachescu, - román állami operaház egyik legkiválóbb énekművésze, aki minden alkalommal nagy sikert aratott Budapesten. Kitűnő színészi képességei, színpadi megjelenése igazi operai hőssé avatták. Egyike hazája legkultúraltabb dalénekesének, aki a gazdag repertoárján szereplő valamennyi dalt eredeti nyelven adja elő. Gyakran éneklő oratóriumok baritonszólóját, számos hanglez készült közreműködésével Romániában és külföldön. Dan Jordachescu november 21.-én Escamillót alakítja az operaházban, 25.-én pedig Renét éneklő az Erkel színházban „Az Álarcosbál”, előadásán.

A jövő hónap operai programjának harmadik külföldi vendége Luigi Ottolini, a milánói Scala tagja, akit november 12.-én „A végzet hatalma”, előadásán Alvaro, 17.-én pedig a „Turandot”, -ban Kalaf szerepében hallhat az Erkel színház közönsége. A tehetséges, fiatal olasz tenorista 1962-ben a szegedi szabadtéri játékokon Radamesként nagy sikerrel mutatkozott be a hazai operabarátok előtt. /mti/

Lehr

- 1 -

bb 2. bioáram jelzi, hogy jérce vagy kakas kel-e ki a tojásból - külföldi érdeklődés a sásdi kísérletek iránt

vid/ká/tr/m

1965. október 26.

1963 óta kísérletezik két amatőr kutató - dancs ernő és udvardi pál, a sásdi járási tanács munkatársai - azzal, hogy megfelelő eljárást dolgozzanak ki a tojásból kikelő csibe nemének megállapítására. a tojás, más élő szervezetekhez hasonlóan, bioáramot bocsát ki magából és amint a két szakember felfedezte: az egymástól eltérő elektromos feszültség jól felismerhetően „jelzi”, hogy jérce vagy kakas kel-e ki a tojásból. e módszer használata kettős haszonnal jár. egyrészt a kakasos tojásokat kizárják a keltetésből és azokat étkezésre használják fel, másrészt, mivel a kakasos tojásokat eleve nem rakják be a keltetőgépekbe, negyven-ötven százalékkal növelhető a berendezések kapacitása. a kísérletekre külföldön is felfigyeltek és több ország kutatói érdeklődtek már a módszer és az eredmények iránt.

a kutatók saját szerkesztésű műszerükkel jelenleg hetvennyolcvan százalékos biztonsággal ki tudják mutatni, hogy a tojásból jérce, vagy kakas lesz-e. ez azonban kevés; véleményük szerint el lehet érni a kilencven százalékos pontosságot is. további probléma, hogy a jelenlegi műszerrel csak lassan, fáradságosan tudják elvégezni a vizsgálatokat. új műszert keresnek tehát. elképzelésük formába öntésére, a készülék megkonstruálására elektromos kutatómérnökökre van szükségük. /mti/

-. -

bb 4. friss spenótot szednek a duna-menti zöldsévesztetben

vid/ká/sk/m

1965. október 26.

bács megyében, a dunavecsei járás zöldsévesztetében szedik az ideai vetésű spenótot, sóskát. a vidék termelősövetkezetekben, háztáji gazdaságaiban az idén is több száz holdat vetettek be kora ősszel ezekkel a növényekkel. a paraj és a sóskaföldeken eddig nem tett kárt a fagy, s így nagymennyiségű zsege levelet szedhetnek le a tövekről. a friss áru megérkezett a felvásárlótelepekre. spenótból és sóskából mintegy 20 vagonra való várnak. ennek egy részét a kecskeméti hűtőházban tartósítják, a többit a fogyasztókhoz továbbítják. /mti/

Zel!

-. -

- 2 -

bb 3. változatos étrend a téli hónapokra - a gyermekélelmezési vállalat igazgatójának tájékoztatója

i vt tm vm zs

1965. október 26.

csaknem 700 budapesti óvoda és iskola gyermekkollektívájának ellátásáról gondoskodik a gyermekélelmezési vállalat. bajza sándor igazgató a vállalat téli felkészüléséről nyilatkozott az mti-nek. egyebek között elmondta:

- a következő hónapokra máris nagy ételmiszerkészleteket tárolunk, hogy biztosítsuk a zavartalan ellátást, a gyerekek változatos étrendjét. hogy csak a legfontosabb cikkeket említsem: raktárainkban 700.000 tojás, 6.200 mázsa burgonya, 3.200 mázsa tökehus, 900 mázsa zsír, 80 mázsa csomó-szalámi, több mint 80 mázsa gyulai kolbász, nagymennyiségű cukor, alma, vaj, sajt, kakaó, rizs, turó, szalonna, stb. van.

- a téli étrend összeállításánál arra törekszünk, hogy a koszt minél változatosabb, izletesebb legyen, alkalmazkodjék a gyerekek igényeihez. a nehéz, zsíros ételféléket csökkentjük, s inkább a könnyebb, ugynevezett angolos ételeket, zöldségleveleket helyezünk előtérbe. a téli hónapokra új, vagy részben új, mélyhűtött készítményeket is beszerzünk, amelyek - a próbafűzések tanúsága szerint - nagyon izletesek, s minden bizonnyal hamar népszerűek lesznek a gyerekek körében. a mélyhűtött áruk közül például 300 mázsa cukorszirupban eltett vegyes kompót, 450 mázsa finomfőzeléket igényelünk. a pest megyei szesz- szikvizipari vállalatától 230 kiló szárított paradicsom-paprika port is kaptunk, amely jól bevált ízesítő anyag. az ellátásban átmenetileg nehézséget okoz, hogy nem kapunk elegendő paradicsompürét, száraz-babot, lencsét, savanyu-uborkát, illetve paprikát. a budapesti fűszért vállalat ígérete szerint azonban ezek szállítására is hamarosan sor kerül.

- a téli hónapokban igyekszünk az ételek kiszállítását meggyorsítani, ehhez ma már elegendő szállítóeszközünk van. sajnos gyakori, hogy a sütőipar, a kereskedelem későn szállít, s egyik-másik óvodába, iskolába emiatt érkezik későn a reggeli, vagy az ebéd. sok panaszt orvosolunk azzal is, hogy fokozatosan bővítjük a befőző-konyhák hálózatát. így lehetővé válik, hogy állandóan friss, minőségileg is kifogástalan meleg étel kerüljön az óvodásokhoz és a napközisekhez. a befőző-konyhák előnye - ilyen jelenleg budapesten 48 helyen működik - hogy az étkeztetés mindenkor igazodhat az óvoda, iskola tanrendjéhez, különböző programjaihoz. /mti/

Zel!

-. -

- 3 -

bb 7. sok az áruházi tolvajlás - kedvenc „vadászterület,„: a corvin
i fe tm vm zs 1965. október 26.

az egymást követő kiárusítások, vásárok tetemesen megnövelték a budapesti áruházak forgalmát. a budapesti rendőrfőkapitányság tájékoztatása szerint a nagy forgalmat és az ugynevezett turkáló pultokra kirakott gazdag árukészletet alaposan kihasználják az áruházi szarkák. figyelmeztető adat, hogy a legnagyobb forgalmat lebonyolító corvin áruházban követik el a lopások túlnyomó többségét, mintegy 83 százalékát. a tapasztalatok szerint az áruházi tolvajlások színtere többnyire a női konfekció osztály: a „lába-kelt,„ áruk 40-45 százaléka innen hiányzik.

a rendőrségi krónikák arról tanuskodnak, hogy a bűnesetek elkövetői túlnyomó részt büntetett elédéletűek, munkakerülő, s csak elvétve akadnak közöttük ugynevezett alkalmi tolvajok, akik meggon- dolatlanságból, a kínálkozó alkalommal élve emelnek el a pultról kisebb értékeket.

a rendőri szervek - az áruházi szarkák elleni védekezés érdekében - elemezték a tolvajlások leggyakoribb módjait is. kiderült, hogy a ragadós-kezü vevők főként a próbafülkéket használják fel: ide ugyanis két-három ruhát is bevisznek „felpróbálni,„ s távozáskor csak egyet, vagy kettőt adnak vissza az elárusítóknak. a corvinban előfordult, hogy egy 21 éves lány a női konfekció osztály próba-fülkéjében három bundát próbált, s az egyik 2.400 forintos darabot „magán felejtve,„ távozott. kedvenc terepe az áruházi tolvajoknak a turkáló pult, de az sem ritka, hogy az egymás mellett sorakozó kosztümök alól leemelik a szoknyát, vagy az öltönyök zakója alól a nadrágot.

a rendőrhatalóságok véleménye szerint az áruházi lopásoknak gátat lehet vetni, ha az egyszemélyes próbafülkéket nagyobbakra alakítják át, ahol a becsületes vevők megelégedésére szaktanácsadó segéd-kezhethet az áru kiválogatásában. ajánlják az áruházak vezetőinek azt is, hogy a kétrészes kosztümöket, öltönyöket biztosító-tüvel erősít- sék egymáshoz. a védekezés leghatékonyabb eszköze azonban az, ha az áruházak alkalmazottai az eddiginél intenzívebben foglalkoznak a vevőkkel, segítenek a válogatásban, kínálják portékájukat - mert a tapasztalatok arra utalnak, hogy sok esetben egy-egy elárusító közönye, figyelmetlensége ad lehetőséget a tolvajnak bűnös szándéka megvalósításához. hasznos volna az áruházak nagyobb forgalmi osztá- lyain az eladói létszámot is emelni, ha más mód nincs, akkor az alkal- mazottak belső átcsoportosításával./mti/

Lee:

bb 5. alacsony a duna vízszintje: üzembe helyezték a felszíni vízmű-
vet, beszüntették a felső szakaszon az éjszakai hajózást

1 hbj tm vm vg

1965. október 26.

jóval két méter alatt van budapesten a duna vízszintje és az alacsony vízállás nehézségeket okoz a hajózásnak és a szokottnál nagyobb munkát ró a vízművekre.

a hajózásnak pótolnia kell az árvíz okozta kieséseket, s mind belföldi, mind nemzetközi viszonylatban rengeteg áru vár elszállít- tásra. a mahart mindent elkövetett, hogy pótolja a korábbi elmara- dást, s az elmúlt hetekben 110-130 százalékra teljesítette az ese- dékes tervet. jól megrakott uszályokon éjjel-nappal vitte az árut. az alsó-dunai kikötőkből elsősorban vasércet, hengerelt árut, piri- tet, tűzifát szállítottak, a felső dunán olajat és műtrágyát, míg belföldön tűzifát, iparifát, cukorrépat, kendert. az elmúlt napok- ban azonban már nehezítette a hajózást a gyakori köd, sok esetben fél- napot is egyhelyben vesztegeltek a vontatók. most már az alacsony vízállás miatt a duna felső szakaszán regensburg-komárom között csak félig terhelten közlekedhetnek az uszályok és kisebb merülé- sű von- tatókat kellett forgalomba állítani. mivel gázlók is veszélyez- tetik a vízi-közlekedést, a felső-dunán beszüntették az éjszakai hajózást. jobb a helyzet az alsó-duna szakaszon, azonban ott sem használhatják ki teljesen az uszályok rakterületét.

az alacsony vízállás érezteti hatását a vízművek kutjainak vízhozamánál. kevesebb vizet adnak, mint néhány héttel ezelőtt. ugyanakkor a fogyasztás továbbra is nagy, napi 620.000 köbméter körül mozog. több viz nyerésére ismét üzembehelyezték a felszíni vízművet, amely a duna vízállásától függetlenül naponta 100.000 köbméter vizet adhat. jelenleg a vízművek az alacsony vízállás elle- nére is elegendő vizet ad a fővárosnak. hogy a duna további apadása esetén se legyen nagyobb fennakadás a vízellátásban, a kutak környékén a vízművek ismét rendszeresíti a dusítást, tavakat épít a kutak környékén, hogy ezzel is növelje a vízhozamot./mti/

Lee:

bb 6. száz méterrel emelhető a szőlőtermesztés felső határa tokajban
vid ká tr vm 1965. október 26.

tizenkét éve folytatnak rendszeres mikroklíma vizsgálatot a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem meteorológiai intézetének munkatársai a tokaji kopasz hegyen. Valóságos műszererdővel hálóz-
ták be a hegy déli lejtőjét, az elektromos ömítő műszerek éjjel- nap-
pal regisztrálták az adatokat. Kiterjedtek a vizsgálatok a kopasz-
hegy „fagyzugainak”, felderítésére, továbbá a még művelés alatt
nem álló lejtőkre is. Jelenleg 250 méter magasságig terjed a szőlő-
termesztés határa. A meteorológusok a mikroklíma vizsgálatok alapján
megállapították, hogy ez a határ 100 méterrel magasabbra nyúlhat,
még 350 méter magasságban is jóminőségű tokaji szőlő termeszthető.
A magasabb területek védelmet nyújtanak az őszi kisugárzási fagyok
ellen. Az idén szeptemberben a helyi fagy felső határa 115 méterig
terjedt./mti/

szeli

- . -

- 6 -

bb.8. hét millió forint megtakarítás a kalauz nélküli villa-
mosok számának növelésével - kevesebb vándormadár a 7. kerü-
leti üzemekben - a pártbizottság vizsgálata

i/pr/tm/a/zs

1965. október 26.

millió forint megtakarítások, csökkenő önköltség és javuló mun-
kafegyelem jellemzi az erzsébetvárosi vállalatok, üzemek munká-
ját - állapította meg a 7. kerületi pártbizottság, amely az
idei év első nyolc hónapjának eredményeit, a komplex intéz-
kedési tervek végrehajtását vizsgálta. A fővárosi villamos-
vasut például januártól augusztus végéig több mint három mil-
lió forinttal teljesítette túl a bevételi előirányzatokat,
s a kalauz nélküli közlekedő villamosok számának növelésével
mintegy hét millió forintot takarított meg a béralapból.
Jó eredményekkel büszkélkedhet többek között az ém villany-
szerelő ipari vállalat és az athenaeum nyomda kollektívája is.,
s ebben nem kis része van annak, hogy az építőknél 30, a
nyomdászoknál 50 százalékkal alacsonyabb a munkaerő-vándor-
lás, mint a tavalyi év azonos időszakában.

A pártbizottság vizsgálata jónéhány fogyatékosra is
felhívta a figyelmet. A fővárosi autóbuszüzem dolgozói pél-
dával számos tervmutatót teljesítettek ugyan, de a közúti
balesetek számát a tervezett 20 százalék helyett csak 4-5 szá-
zalékkal tudták csökkenteni. Ráadásul a balesetekből adódó
károszeg az elmúlt évinél mintegy másfél millió forinttal
volt magasabb. A játékkártya-gyáriaknak elsősorban terméke-
ik minőségét kell a következő hónapokban jelentékenyen ja-
vitaniuk - mutatott rá a pártbizottság. - tavaly ugyanis sok
minőségi panasz érkezett a külföldi megrendelőktől, s e-
miatt az ideai export-terveket már aligha tudják teljesíteni.
Az építőipari vállalatoknál elsősorban a még jelenleg is
tapasztalható szétforgácsoltságot kellene megszüntetni -
a munkahelyek számának csökkentésével ugyanis nemcsak gyorsab-
bá, hanem olcsóbbá is tehetnék a termelést.

A pártbizottság a kiterjedt felmérés tapasztalatait meg-
tárgyalta az érintett vállalatok, intézmények vezetőivel, s
a komplex intézkedési tervek végrehajtását a továbbiakban
is figyelemmel kíséri./mti/

8.09/a 940Pac

..-

- 7 -

ms

bb 9. körtöltéses menedékhelyet kapnak a gemenci erdő vadjai

sb/lk/s vg hk

1965. október 26.

a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság dolgozói az utolsó simításokat végzik a nagy dunai árviztől meggyengült bápó-pörboly közötti fővédelmi gáton, s november elején befejezik a helyreállítási munkát. a vízügyi igazgatóság dolgozói most azt tervezik, hogy pörbolytól északra nem a régi gátakat erősítik, hanem új töltést építenek. a gemenci erdőben vezet ugyanis a régi gát, amelyet most is nehéz megközelíteni. az új töltést ezért szabad területen, az erdő mellett építik fel. ezzel egyúttal a duna-menti árvédelmi vonalat is megrövidítik két kilométerrel, mert átvágják az erdőben kanyargó régi gátívet.

a régi és az új töltés mintegy három négyzetkilométernyi erdőrészt fog közre, s ezzel a körgáttal védett terület az árvíz alkalmával kitűnő menedéket nyújthat a gemenci erdő vadjainak. az erdő ugyanis teljesen hullámtéri terület, amelyet a közepes árhullámok is elöntenek, s eddig csupán a vadrezervátum északi sarkában, a bogyiszlói öblözetben volt egy kisebb körtöltéses menedék az állatoknak. a gemenci erdő déli végén az idén készítik elő és a jövő évben építik fel a 3,5 kilométer hosszú új töltést, tehát a körgát zárószakaszát. jóval erősebbre tervezik, mint a korábbiakat. a töltés teteje egy, az alja pedig kilenc méterrel lesz szélesebb, hogy a tartós árhullámok se áztassák át. a vízügyi szakemberek számításai szerint ezen a szakaszon az ideai nagy áradáskor 20 centiméterrel magasabba emelkedett volna a víz, ha nem szakad át a gát a felső-duna cseh-szlovákiai oldalán. az új gemenci töltést azonban ennél az elméletileg számított vízszintnél is 1,1 méterrel magasabba építik, így teljes biztonságot nyújt majd a töltés a nagy árvizek ellen./mti/

..

bb 12. angol labdarugók köszönete mezőtúrri

vid/lk/s hk

1965. október 26.

csaknem egy évtizede exportálják már angliába, a labdarugás őshazájába a mezőtúri lábbeli készítő kisipari szövetkezet futball-cipőit. a napokban érdekes levelet kézbesített a posta mezőtúrri feladójára az angol labdarugó válogatott keret egyik tagja. a labdarugó elküldte dedikált fényképét és a nemzeti válogatott nevében köszönetet mond a kitűnő cipőkért. a mezőtúri ktsz az idén is több mint ötvenezer pár futball-cipőt készít exportra. az export cipők több mint felét gumitalppal, gumi stoplikkal gyártják. az angolok véleménye szerint ugyanis a gumistoplis cipők kevesebb sérülést okoznak./mti/

..

8.40/a 9122

- 8 -

bb. 10. az ujonnan épült üzemekben „osztályonfelüli”, az átmeneti telepítéseken nem kielégítő a dolgozók szociális helyzete

1/sl/sk/a/vg

1965. október 26.

a kohó-és gépipari minisztérium az elmúlt hat évben husznál több üzemot létesített vidéken, ezeken a helyeken mintegy 15 000 embert foglalkoztatnak. a vasas szakszervezet megvizsgálta, hogy a vidékre telepített üzemekben milyen a dolgozók szociális helyzete, megfelelően gondoskodnak-e a balesetek elhárításáról. a vizsgálat eredményei szerint a dolgozók munkakörülményeiben éles eltérések tapasztalhatók. az ujonnan épült gyárak többségében szinte osztályonfelüli a dolgozók szociális helyzete. igen nagy összegeket költöttek korszerű öltözők, mosdók, éttermek, konyhák, bölcsődék és napközi otthonok létesítésére az egyesült izzó nagykanizsai-, a ganz-márvag zalaegerszegi-, a magyar kábelművek szegedi, az elzet-fémlemezipari művek sátoralfajuhelyi-, a magyar gördülőcsapágy művek debreceni gyáregységében, az esztergomi műszeripari művekben és több más helyen.

rosszabb azonban a helyzet ott, ahol átmeneti megoldásként régi laktanyák, malmok helyiségébe telepítettek üzemeket. tízonnégy ilyen helyen vizsgálták meg a szociális viszonyokat, s úgy találták, hogy ezeknek egy részét előbb-utóbb fel kell számolni. amint a népgazdaság anyagi ereje lehetővé teszi, helyettük korszerű új üzemeket kell létesíteni. az említett 14 üzem fejlesztésére az elmúlt hat évben 156 millió forintot költöttek, azokban ezzel a jelentős beruházással is csupán azt tudták elérni, hogy 6 500 ember munkaalkalmat talált. a szociális létesítményekben továbbra is nagy a hiány. rendkívül szűkös az öltöző-és mosdóhelyiség egész sor üzemben, különösen a kontakta gyár szentesi-, a villamoszigetelő és műanyaggyár kiskunfélegyházi-, a szellőző művek hajdunánási-, a fémbutorgyár sárvári telepén. másutt korszerűtlenekek az étkező-és ételmelegítő-helyiségek.

a szakszervezet figyelembe veszi, hogy a tapasztalt problémákat a népgazdaság csak több év alatt képes megoldani, véleménye azonban az, hogy a legsürgősebb teendőket már most el kell végezni. nagyobb beruházások nélkül is sok mindent meg lehetett volna már oldani, ha a vállalatok és a helyi tanácsi szervek nem egymásra hártották volna a feladatokat, hanem közösen igyekeztek volna azokat rendezni. ugyanakkor a szakszervezet a minisztériumtól is nagyobb segítséget vár. felkérte a kohó-és gépipari minisztert, ismertesse, hogy 1966-ban, majd a következő öt évben mit kíván tenni a dolgozók munkakörülményeinek javítására./mti/

8.45/Lm

- 9 -

MS

Me

bb 11. a terhességmegszakítást kérő nők többsége nem ismeri a művi vetélés káros kihatásait - egy abortusz-bizottság felmérése

ms/tm/s hk

1965. október 26.

a budapesti ii. számú női klinikán működő abortusz-bizottság tagjai csaknem 1.500 terhességmegszakítást kérő nő helyzetét, életkörülményeit elemezték. a vizsgálat számos figyelemre méltó megállapítást eredményezett. egyebek között kitűnt, hogy a művi vetélésre jelentkező nők nagy százaléka nem ismerte a fogamzásgátló szerek használatát, s a születésszabályozás egyetlen módjának a terhességmegszakítást tartotta. a statisztikák tanúsága szerint a megkérdezetteknek mintegy 15 százaléka egyáltalán nem volt tisztában a terhességmegszakítás egészségre káros következményeivel, az abortuszt követő esetleges egészségügyi utóhatásokkal. a bizottsághoz fordult asszonyok csak egy töredéke alakított ki terveket, elképzeléseket arról, hogy hány gyermeket akar; a döntő többség semmilyen formában nem foglalkozott családtervezéssel.

a felmérés tapasztalatai arra utalnak, hogy az eddiginél jóval hatékonyabbá és széleskörűvé kell tenni az egészségügyi felvilágosítást, a fogamzásgátlás módjainak és a terhességmegszakítás veszélyeinek ismertetését. a tudatos családtervezést nagyban elősegítené - állapította meg az abortusz bizottság -, ha megfelelően kiépített tanácsadó hálózat működne szerte az országban. a bizottság véleménye szerint helyes lenne, ha a terhességmegszakítások költségét - fiatal lányok esetében - a férfira hárítanák, s a térítési összeget progresszíven állapítanák meg./mti/

--

bb 13. műanyag variabutorok külföldre

vid/tr/s hk

1965. október 26.

csongrádi tiszabutoripari vállalatnál újfajta konyhabutorokból 56 darabos kollekció készült el belgiumi butorbecmutatóra. a kollekció érdekessége, hogy 85 százalékban hazai alapanyagokból, műanyagokból készült és a szekrények a konyhák méretei szerint variálhatók. a keretszerkezetekhez a hagyományos importfenyő helyett hazai pozdorjalapokat, illetve mohácsi lakkozott és nyomottmintás, ugynevezett laminátos lemezeket használtak fel a butorokhoz. egy-egy ajtó két színben, pvc szegőléccel, ugynevezett bordűrös megoldással készült. összesen nyolc szín alkalmazása élénkíti, s teszi különösen tetszetősé a varia konyhabutorokat. belgiumban eddig is szívesen vásárolták a csongrádi butorokat, s az új kollekció bemutatásánál is sikerre számítanak.

bemutatják több országban a vállalat másik új gyártmányát, az acélvázás írodabutorok mintapéldányait is./mti/

--

9.05/a

- 10 -

MS

bb. 14. jól vizsgáztak az új mandula-fajtajelöltek

i/ie/ká/a

1965. október 26.

huszonöt új mandula-fajtajelölt „szüretelését”, fejezték be a mezőgazdasági fajtaminősítő intézetben. olyan széles, különböző kombinációkból álló fajta-választékot akarnak kialakítani, amellyel megoldják a hazai mandulatermesztés problémáját. a mostani papírhéjú fajták ugyanis nagyon érzékenyek a tavaszi fagyra és rosszul termékenyülnek, - ezért kevés a mandula.

régebben fontos követelmény volt, hogy a mandulát könnyen kézzel fel lehessen törni, most viszont a termés nagy többségét az ipar, vagy a kereskedelem nagyüzemi módon tisztítja, s így elterjeszthetik a jobban termékenyülő, bővebben termő keményhéjú fajtákat. a fagy elleni „védekezés”, céljából különböző időben virágzó fajtákat telepítenek majd egymás mellé, hogy a fagy a legrosszabb esetben is csak a termés egy részében okozhasson kárt. a keresztezéssel és szelekcióval kinemesített fajtajelöltek legtöbbje az idei őzön jól vizsgázott az országos fajtaösszehasonlító kísérletekben./mti/

--

bb. 15. öt és félezer vagon szabolcsi alma raktáron

vid/ká/sk/a/hk

1965. október 26.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezeteiben az őszi kenyérgabona vetés után a legsürgetőbb munka a téli alma szedése. több mint 40 000 embert foglalkoztatnak a gyümölcsös-kertekben, hogy a jó minőségű szabolcsi jonathán alma még a hideg idők beállta előtt raktárba kerüljön. eddig öt és félezer vagon gyümölcsöt, az össztermés felét sikerült betakarítani. a feldolgozás gyorsabb, mint a korábbi években volt, mert automata és félautomata gépsorok segítik a válogatás, osztályozás, csomagolás munkáját./mti/

--

9.10/a

- 11 -

Me

bb. 16. Carl Orff ajándéka a pécsi nagy Lajos gimnáziumnak
- a világhírű zenepedagógus baráti kapcsolata az iskola növendékeivel

vid/j/a/fm

1965. október 26.

a pécsi nagy Lajos gimnázium zenetanára, ivasivka mátyás Carl Orff német zeneszerző több művének betanítása után levélben kért újabb kórusműveket a Salzburgban élő mestertől. a kérést baráti hangú válaszevél és kották követték, és azóta szinte állandó a pécsi diákok kapcsolata a világhírű zenepedagógussal, akinek dedikált fényképe is ott látható a zeneterem falán. a mesternek 70. születésnapja alkalmából a leánytanulók sajátkészítésű népművészeti párnákkal és terítőkkal kedveskedtek, amit Carl Orff levélben köszönt meg. nem sokkal később azzal örvendeztette meg a gimnázium énekkarát, hogy az Orff-schulwerk néven ismert zenepedagógiai módszer magyarországi népszerűsítését bizta rájuk és ehhez hangszereket - törpe ütődobokat, cintányérokat, kasztanyettákat, gongokat, xilofonokat, harangjátékokat és metallofonokat küldött az együttesnek. az Orff-féle zenepedagógia gerince a ritmus és az improvizatív jellegű alkotás; a könnyen kezelhető - szólisztikusan és együttesben egyaránt alkalmazható hangszereket is ennek jegyében készítette. a speciális Orff-hangszerek esetenként kiegészítők hagyományos zeneszerszámokkal, furulyákkal, gitárokkal, nagybőgőkkel is. mint a hangszerekkel küldött hanglemezek tanúsítják, az athéni Orff-iskola növendékei például dramatizált Aesopos mesét adnak elő ütőhangszeres kísérettel, míg a kanadai eszkimók bölcsődalt improvizálnak metallofon kísérettel.

a nagy Lajos gimnázium Orff-zenekara hozzákezdett a próbákhoz és tavasszal - elsőnek - pécs közönségével is megismertetik a kiváló német zeneszerző és pedagógus ifjúsági műveit.
/mti/

--

bb. 17. ötven új típusú babcséplőgépet adott át a kereskedelemnek a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár

vid/lk/a/ki

1965. október 26.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban egy évvel ezelőtt készült el az új típusú babcséplőgép mintapéldánya, amely az idén sikerrel állta ki a nagyüzemi próbákat, s így megkezdhetik sorozatgyártását. az első ötven babcséplőgépet a gyár már átadta a kereskedelemnek. az új típusú cséplőgép óránként négy és fél -öt mázsa babot csépel el. az új gép rostacszerű borsó és lencse cséplésére is alkalmas.
/mti/

--

9.15/a

- 12 -

bb. 18. „vetkőznek”, a rózsák - tarka szziromszőnyeg a hódmezővásárhelyi virágtelepen

vid/ká/tr/s hk

1965. október 26.

a dél-alföld legnagyobb rózsatelepen, a hódmezővásárhelyi kertészeti vállalat kopáncsi üzemegységében az éjszakai fagyok napok óta „vetkőztetik”, az illatos virágokat. a hatalmas kertet tarka szziromszőnyeg borítja. leszedték az év utolsó rózsáit, s ezzel befejeződött a nagy szezon. októberben negyvenkétezer szál virágot szállítottak az ország minden tájára, az egész idényben pedig csaknem négyszázezeret.

amíg a 15 holdas telep szabadföldi táblái a tél közeledtét jelzik, addig a fűtött üvegházakban most kezdődött a rózsák virágzása. megjelentek az első bimbók a magastörzsi vágórózsákon, s a kertészek rövidesen hozzáfognak a szedéshez. így a téli névnapok ünnepeltjei sem maradnak rózsá nélkül: részükre hódmezővásárhelyen sokezer szál virágot kötnek majd csokrokba.
/mti/

--

bb. 19. ezeröttszáz termelőszövetkezeti mozibérlet szabolicsban

vid/sk/s fm la

1965. október 26.

a szabolics-szatmár megyei moziüzemi vállalat az idén 1560 termelőszövetkezeti mozibérletet adott ki. többségét a közös gazdaságok váltották kulturális alapjukból és a munkában élenjáró tagjaikat jutalmazták vele. vannak szövetkezetek, amelyek 15-20 - egész évre szóló - bérletet vásároltak, s így egy-egy filmet egyszerre többen tekinthetnek meg. az érdeklődésre tekintettel a vállalat jövőre kétezer tsz-mozibérletet szándékozik kiadni.
/mti/

--

bb. 22. sikeres parafinmentesítési kísérletek a pétfürdői „próbagyárban”,

vid/tr/s ki hk

1965. október 26.

a magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet munkatársai kísérleti üzemet létesítettek a pétfürdői ipartelepen. a „próbagyár” szerepét betöltő létesítményben a kőolaj-ipar egyik legköltségesebb gyártási eljárásának tökéletesítésén dolgoznak a kutató vegyészek. a szakemberek bonyolult próbasorozat után jutnak el ahhoz a lehető leggazdaságosabb módszerhez, amellyel eltávolíthatják a kőolajakban levő parafint. ez a „melléktermék”, fontos alapanyaga lesz majd a hazai csomagoló, élelmiszer és gyógyászati iparágnak.
/folyt.köv./
9.19/s

- 13 -

bb 22./ sikeres parafinmentesítési..../ 1.folyt./s

a nagyjelentőségű kísérletek a barátság távvezetéken érkező szovjet olaj feldolgozásával kapcsolatosak. a péti kísérleti üzemben dolgozzák ki a dunamenti kőolajipari vállalatnál későbbi időpontban felszerelésre kerülő nagyüzem technológiáját. az építést megelőző kutatásokkal elősegítik a nagyüzemi berendezések zavartalan munkába állítását és meg-
rövidítik a hosszadalmas technológiai próbák idejét.

a péti ,, próbagyár,, munkájának első szakasza sikeresen zárult és megkezdték a szakmai adatok elemzését./mti/

.-

bb 20. harminc orvosi rendelőben új felszerelés

vid/tné/s fm la 1965. október 26.

az utóbbi tíz hónap alatt 6,600.000 forintot költöttek az egészségügyi létesítmények felújítására. csupán az orvosi rendelők közül harmincat szereltek fel új butorokkal, műszerekkel, gyógyászati eszközökkel. új körzeti orvosi rendelőt kapott vésztő és körösladány, csorváson pedig megoldották a rég óhajtott fogorvosi szakrendelést. a megye egyik új üzemében, a békéscsabai konzervgyárban korszerűen berendezett üzemi orvosi rendelőt adták át rendeltetésének. jelentősen bővült a gyermekfogászati szakrendelés is./mti/

.-

bb 21. vashámor az őskohónál

vid/lk/s ki nk 1965. október 26.

a diósgyőri kohászati múzeum újabb két tárggyal gazdagodott. a múzeum modellezői egykorú képek, rajzok alapján elkészítették egy tizennyolcadik századbéli vashámor kicsinyített, működőképes mását. a miniatűr, alig több mint egy méteres kovácsoló-műhely vizikerek mozgatású fújtatójával, kalapácsaival azt ábrázolja élet- és korhűen, hogy a fazola család által létesített bükki kohókban készült vasat miként dolgozták fel késztermékké. cserenyey istván szobrász munkája eredményeként ugyancsak elkészült a régi magyarországi koháskodás emlékeit megörökítő, a rozsnó környékén több évszázadon át üzemelt vizikerekű fújtatású vasolvasztókat ábrázoló dioráma is. ezt a diósgyőri központi múzeumban állítják ki, míg a vashámor modelljét - stilszerűen - az ujmassai őskohónál levő fiók-muzeumban tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

.-

9.23/s

- 14 -

bb. 23. üzembe helyezték a lakiteleki szőlőszaporító házat

vid/ká/tr/a/hk 1965. október 26.

a szőlészeti kutató intézet lakiteleki gazdaságában elkészült az ndk-ból vásárolt 6 000 négyzetméter üvegfelületű szőlőszaporító ház. az új létesítmény kazánházát, fűtő-és szellőzőberendezését német szakemberek helyezték üzembe. a fűtő-
hető üvegcsarnokokban már készülnek a szőlőágyak. az első üveg-házi szőlőtelepítéshez az újonnan nemesített csemege és borszőlő-fajtákat használják fel. a szaporítóház beültetéséhez 200 000 sima vesszőre lesz szükség./mti/

.-

bb. 24. öt millió facsemetét ültetnek el a kisalföldön

vid/ká/tr/a/hk 1965. október 26.

az éjszakai fagyok után megkezdődött a lombhullás a győr megyei csemetekertekben és hamarosan hozzáláthatnak az erdőtelepítéshez. az új évadban a kisalföldi állami erdőgazdaság hétszázötven hektáron csaknem ötmillió facsemetét ültet el, zömmel gyorsan növő fafajtákat. százötven hektárral nő a már 3 200 hektáros harsányi fiatal erdő terület, míg a tarvágások helyét kétszázötven hektáron ültetik be újra. gondos munka előzte meg a cseri talajok erdősitését. mélyforgató ekékkel hetven-nyolcvan centiméter mélységig forgatták meg a talajt, hogy feltörjék a kőpadkát a tölgy és fenyő-csemeték számára./mti/

.-

bb. 25. ismét ássák a madarasi hun-halmokat - eddig csak női sírokat találtak

vid/tné/a/fm 1965. október 26.

a bajai türr istván múzeum három évvel ezelőtt kezdte el a bács megyei madarasi község határában lévő hunkori temető feltárását; eddig csak női sírokat találtak. az ideiglenes ásatásoknál előkerült az első pénzdarab is, amelyet a rómaiak verettek a 4. század elején. az érmén constantinus, vagy constantius császár képmása látható. az már bizonyos, hogy hunkori temető a madarasi./mti/

.-

9.29/s

- 15 -

bb 27. a második ötéves terv eredményei a mecseki szénbányászatban

vid/lk/s ki hk

1965. október 26.

a mecseki szénmedencében, hazánk egyetlen feketeszén lelőhelyén, kétszáz éves múltja van a bányáskodásnak. ez idő alatt mintegy hatvan millió tonna szén került napvilágra, aminek csaknem egyharmada az utolsó öt esztendő termelésének eredménye. a mecseki bányák életében a termelési, munkaszervezési, technológiai változásokat tekintve alig akad érdekesebb időszak, mint a lassan végéhez érő második ötéves terv, amely számos területen szinte forradalmi változást hozott a földalatti munkában. ebben az időszakban „nyugdíjazták”, például az utolsó bányászlovakat és helyettük gyorsjárata mozdonyok vontatják a csilléket, másutt kilométerekre terjedő szállítószalagon utazik a szén, ennek az időszaknak az eredménye az „ember nélküli”, fejtések létrehozása is. a szétszórt, kisméretű fejtések helyett nagyteljesítményű, koncentrált munkahelyeket alakítottak ki. sokszáz millió forint értékű új létesítményt helyeztek üzembe. egyik legjelentősebb köztük a komló-i zobák-akna, amelyben az idén már az eredetileg tervezett napi nyolcvan vagon szén helyett csaknem kétszeresét termelik ennek a mennyiségnek. hadat üzentek a sötétségnek is. a nagyfényerejű világítótestekkel ellátott „napfényes”, vágatok hossza meghaladja a 12.000 métert. különféle eljárásokkal lényegesen csökkentették a levegő porszennyezettségét, s eredményesen védekeztek a bányászok réme, a gáz és tűz ellen is.

a mecseki szénbányászatnak az utóbbi öt év alatt elért fejlődését jól tükrözik a számok is. így például 3,7 millió tonnával több feketeszén került az ipar, mint amennyit a második ötéves terv készítése idején számítottak. csupán az idén 1,2 millió tonnával több szenet fejtettek ki - az eredetileg tervezetténél. ugyanakkor a munkások létszáma jelenleg ötszázhetvennel kevesebb, mint ahogy eredetileg tervezték. a munkáslétszám alakulása összefügg a teljesítmények növekedésével. a napi fejtési sebesség 40 centiméterrel magasabb, a vágathajtási sebesség pedig kétszerese annak, amit öt évvel ezelőtt terveztek. ennek elérésében nagy részük volt az országos hírűvé vált gyorsvágathajtó brigádoknak, amelyek munkáját nagyteljesítményű fejtő- és furókalapácsok, rakodógépek segítették. a műszakonként egy dolgozóra jutó kitermelt szén mennyisége 320 kilóval több, mint amit még 1960-ban az idei évtől vártak. mindez természetesen megmutatkozik a költségek alakulásában. míg 1961-ben 470 forint 80 fillérbe került egy tonna szén önköltsége, most ez 100 forinttal kevesebb.

/folyt.köv./
9.36/s

- 16 -

bb 27./ a második ötéves terv...../ 1.folyt./s

akadnak olyan mutatók is, amelyek nem ilyen kedvezőek. ezek között egyik legjelentősebb a minőség romlása. ennek következtében a szén ára csökkent. a következő időszak egyik legfontosabb feladata ennek javítása lesz a mecseki szénmedencében./mti/

bb 26. nagy vadkárok az őrségben

vid/ká/tr/s hk

1965. október 26.

az erdők közé ékelődött őrségi földeken minden évszakban sok kárt okoznak a vaddisznók és a szarvasok. tavasszal betaposják a zsenge növényt a földbe, kieszik a vetőmagot, nyáron letegelik a gabonát, ősszel a kukorica- és a burgonya vetéseket dézsmálják. a vidéken ez évben körülbelül 100.000 forintnyi kárt okoztak a vadak. most riasztó ügyeletet szerveztek az őrségben; tsz-tagok, erdészek, éjjeliőrök, vadőrök járják a mezőket. a vadászok eddig ötven vaddisznót ejtettek el./-mti/

bb. 28. időjárásjelentés

tr/a/

1965. október 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. október 26-án, kedden délelőtt:

a hűvös idő tovább tart

a központjával az alpok térsége, valamint a kárpát-medence fölött elhelyezkedő nagy kiterjedésű anticiklon továbbra is biztosítja szárazföldünk nagy részén a jobbára derült, csendes, napos, de hűvös, a reggeli és a délelőtti órákban sokfelé erősen párás, ködös időt. változékonyabb, felhős, szeles, csapadékos időjárás csak a szovjetunió európai területének keleti felén, valamint kontinensünk óceáni partvidékén található. hazánk felett tegnap derült ég mellett az északi-nyugati megyékben 5-8, máshol 8-10 óráig át sütött a nap. csapadék sehol sem volt. egész napon át párás volt a levegő, a reggeli és a délelőtti órákban elsősorban a nyugati és északi megyékből ködöket jelentettek. a hőmérséklet napközben 11-16 fokig emelkedett, az éjszaka folyamán általában minusz 1, minusz 5 fokig süllyedt, néhány helyen egy-két fokkal fagyponthoz maradt. ma délelőtt továbbra is derült volt az ég, párás volt a levegő, a hajnali és reggeli órákban kevés kivétellel országszerte kialakult ködök, sokfelé csak lassan oszlottak fel.

/folyt.köv./
12.50/a

- 17 -

bb. 28./ időjárásjelentés.... folyt./a

Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 7,8 fok volt, 1,3 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás szerda estig: napos idő, eső nem lesz, erős reggeli párásság, többfelé csak lassan felszakadozó köd, gyenge, napközben helyenként kissé élénkebb, változó irányú szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4, plusz 1, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 10-15 fok között.

a Duna vízállása Budapestnél 168 centiméter./mti/

bb. 29. 63.7 milliárdos forgalom kilenc hónap alatt - 1.2 milliárd forintot takarított meg a lakosság

1/kf/kf/a/vg

1965. október 26.

A belkereskedelmi minisztériumban összegezték a kiskereskedelem és a vendéglátóipar kilenc hónapi, illetve a 3. negyedévi forgalmi tapasztalatait, adatait.

A kiskereskedelem az év kilenc hónapjában 63.7 milliárdos forgalmat bonyolított le, 3,4 százalékkal többet, mint tavaly háromnegyedéve alatt, a bolti élelmiszerek- és a vendéglátóipar forgalma 9 hónap alatt 900 millió forinttal növekedett.

A 3. negyedévben 23 milliárd forint volt a kiskereskedelem bevétele. a lakosság az elmúlt év azonos időszakához képest 3,2 százalékkal, 703 millió forinttal több árut vásárolt. a harmadik negyedévi forgalmát a ruházati cikkek iránti megnövekedett érdeklődés jellemezte.

A kiskereskedelem áruforgalmát nagymértékben növelte a hagyományos szezonvégi kiadásokon kívül a kereskedelmi készletrendezés, ennek során a kereskedelemben feltárt, valamint az ipartól és a külkereskedelemtől átvett készlet 2 milliárd 650 millió forintot tett ki. az év kilenc hónapjában a szezonvégi kiadásokon, az engedményes vásárokon teljes áron 2 milliárd 450 millió forint értékű - engedményes áron számítva 1 milliárd 480 millió forint értékű - többségében ruházati cikket vásárolt a lakosság.
/ folyt.köv./

13.20/a

- 18 -

bb. 29./ 63.7 milliárdos..... folyt./a

figyelembevéve azt, hogy a végleges leértékelésekkel további mintegy 250 millió forint értékű engedményt adott a kereskedelem, a lakosság 9 hónap alatt több mint 1.2 milliárd forintot takarított meg.

A vendéglátás adatai is kedvező képet mutatnak. az idegenforgalom emelkedésével a balatoni és a budapesti szállodák vendégforgalma 9 százalékkal növekedett. elsősorban a Balatonnál és a vidéki városokban 15-20 százalékkal gyarapodott a vendégnapok száma, s az egy vendégre jutó tartózkodási idő is hosszabb volt, mint a múlt évben.

Az idegenforgalomi idénnyel kapcsolatos ellátást nagyban javította, hogy 12 új abc áruház és önkiszolgáló étterem, valamint 5 élelmiszerbolt nyílt, negyvenháromezerrel növekedett a kemping-hálózat befogadóképessége. a legjobban látogatott idegenforgalmi helyeket ugynevezett kiemelt áruellátásban részesítették. a helyi szervek megállapítása szerint az idegenforgalmi területek élelmiszer forgalma az előző évinél nagyobb és a jökésszerűen jelentkező vendégforgalom ellenére, színvonalában is megfelelőbb volt a tavalyinál. az alapvető élelmiszerek közül mindössze a rizs és az étolaj ellátás akadózott időnként, a vendéglátóipar pedig az igényekhez képest kevés húst, balatoni halat, zöldség és gyümölcs árut kapott. általános tapasztalat azonban, hogy az üdülők és az idegenforgalmi területek áruellátása sokkal kedvezőbb volt a tavalyinál. sok jogos bírálat hangzott el az üzletek nem megfelelő nyitvatartási idejével kapcsolatban. örövendetesen bővült viszont a kulturális cikkek, az ajándék- és emléktárgyak, a levelezőlapok választéka, a konsumturist boltok az év kilenc hónapjában 4,2 millió forintot forgalmat bonyolítottak le.

Az idegenforgalommal kapcsolódik az is, hogy az év végéig még további két abc áruház, 3 önkiszolgáló étterem befejezése várható, 500 férőhellyel bővül a szállodai, háromezerrel pedig a fizetővendéglátó hálózat./mti/

bb. 32. száz kukoricaszárító dolgozik Zala megyében

vid/ká/tr/a/nk

1965. október 26.

Zala megye göcseji, hetési, és órségi területein a hideg, kötött talajokon lassabb az érés, mint más vidékeken. ezeken a tájegységeken a rövidebb tenyészidejű kukoricáknak is hosszabb érési időre van szükségük, a hűvös, ködös reggelek miatt most megállt az érési folyamat, ezért teljes erővel törik a kukoricát. hogy a kissé még nyers szemterményt veszély nélkül tárolhassák, 100 hideglevegős szárítóberendezést állítottak munkába./mti/

13.22/s

- 19 -

bb. 30. országos tapasztalatcsere gerdén, a legjobb szarvas-
marnatenyésztő gazdaságban

vid/ká/sk/s nk

1965. október 26.

a magyar agrártudományi egyesület és az állattenyésztési
felügyelőség országos jellegű tapasztalatcsere és törzstenyész-
tési bemutatót rendezett kedden a baranya megyei gerdén: a béke-
tsz-ben. a bemutató iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult
meg, mert a szakmai körökben a gerdei béke tsz-t tartják ma a
legjobb magyar szarvasmarha - törzstenyészítő gazdaságnak. a
szövetkezetnek 176 magyar-tarka, illetve szimmentáli tehene
van és ezek közül 80 bikanevelő állat. évente 35 tenyészbika
kerül innen költényesztésbe, ami a szövetkezetnek egymillió
forint bevételt jelent. a törzskönyvezett teheneik termelése
ugyszólván egyedülálló: a magyar-tarkák 4899 liter, a szimmen-
táliak 4206 liter tejet adtak átlagosan a legutolsó törzs-
könyvi évben.

a szakmai előadásokat követő másfélórás bemutató során
a béke tsz állatgondozói 70 szarvasmarhát vezettek
fel, köztük a több mint 10.000 liter tejet adó csöpi nevű
tehénét, amely a legutóbbi országos mezőgazdasági kiállításon
elnyerte a tenyésztési nagydíjat. a tapasztalatcsere részét
vevő szakemberek véleménye szerint ez a 2500 holdas szövetkezet
olyan színvonalú állatbemutatót rendezett, amely vetekedett az
országos mezőgazdasági kiállítás állatbemutatójával./mti/

bb. 31. befejeződött a rizsaratás a déltiszántuli állami
gazdaságokban

vid/ká/sk/s nk

1965. október 26.

a csongrád -békés megyei állami gazdaságokban 3600 holdon
befejeződött a rizs aratása. az idén 400 holddal növekedett
a rizsterület, mégis a tavalyinál rövidebb idő, alig négy
hét alatt végeztek a betakarítással. a vizesfási állami
gazdaságban a termés 80 százalékát géppel vágják. átalakított
borsóaratógépekkel dolgoztak, s ezek nyomában kombájnok csépel-
ték a termést.

a változékony időjárás ellenére jól vizsgázott az új magyar
fajtának, a kákai-féle rizsnek két változata, a 203-as és a
162-es. szarvason 13 mázsás holdankinti átlagtermést hozott.
nire már külföldre is eljutott. takács ferencsel, a csongrád-
békés megyei állami gazdaságok igazgatóságának főagronómusával,
aki most tért haza kéthetes szovjetunióbeli tanulmányutjáról,
közölték az üzbeciszttáni, a krasznodari és a taskenti állami
gazdaságok és kísérleti intézetek, hogy szeretnék a szovjetunió
déli nagy rizstermesztő tájain kipróbálni a kákai rizsfajtát./mti/

13.30/s

- 20 -

bb. 34. hányan laknak a földön, hogyan alakult a világ termelé-
se és fogyasztása? - megjelent az 1965-ös nemzetközi statisztikai
évkönyv

1/sL/sk/a/vg

1965. október 26.

a központi statisztikai hivatal kiadásában megjelent és
a napokban a boltokba kerül az 1965-ös nemzetközi statisztikai
évkönyv, amely részletes áttekintést nyújt a világ, s külön-külön a főbb országok népmozgalmi, gazdasági és szociális és kulturális helyzetéről.

az adatokból kitűnik, hogy a világ 135,8 millió négyzet-
kilométernyi szárazföldjén a tegyubb becslések szerint 3240
millió ember él, több mint kétszer annyi, mint 1900-ban. te-
rületileg a legnagyobb ország a szovjetunió, a további sorrend
kanada, kína, az usa és brazilia. a világ népességének 33,9
százaléka a szocialista országokban lakik, a legsűrűbben la-
kott ország hollandia, ahol 1 négyzetkilométerre 356 ember
jut, ezt követi belgium, puerto rico, dél-korea és japán.
ugyanezen a listán magyarország a huszadik.

a gazdasági rész egyik érdekes táblázata arról tájékoztat,
hogyan növekedett a termelés az elmúlt évtizedekben a leg-
fontosabb termékekből. 1929-ben még 287 milliárd kilowattóra
villamosenergiát állítottak elő a világon, az 1963-ban már
2 907 milliárd kilowattóra volt a villamosenergia-termelés.
több fontos cikket kapcsolatban az 1913 és 1963 közötti fej-
lődésről kaphatunk tájékoztatást. kőolajból például 52 mil-
lió tonnára, acélból 1301 tonnára, nyersvasból 79 millió tonnára
nővekedett 50 év alatt a világ évi termelése.

a világ ipara 1964-ben 160 százalékkal termelt többet,
mint 1950-ben, ugyanez idő alatt a szocialista országok 360
százalékkal emelték ipari termelésüket.

az évkönyvben olyan táblázatok is találhatóak, amelyek a
különbféle gazdasági ágazatokban elért eredményeiknek megfele-
lően rangsorolják az országokat. a listák élén a legtöbb-
ször az amerikai egyesült államok és a szovjetunió neve for-
dul elő. a legutóbbi adatok szerint például a szovjetunió
termeli a világon a legtöbb szenet, kohókokszt, vasércet, trak-
tort, cementet, cukrot, míg az egyesült államok a kőolaj, a
benzin, a nyersvas és az acél termelése a legnagyobb. japán-
ban készül a legtöbb hajó, a német demokratikus köztársaságban
bányásszák a legtöbb barnaszenet.

a nemzetközi statisztikai évkönyv érdekes adatokat tartalmaz
a mezőgazdaság helyzetéről, a külkereskedelmi forgalomról, a
fogyasztásról, a bérekről és árakról, a világ lakáshelyzeté-
ről, a kulturális fejlődésről. a 250 oldalas kötet 95 forintos
áron a boltokban megvásárolható./mti/

13.40/a

- 21 -

Handwritten signature

bb 33. aláírták a magyar-benelux árucserforgalmi megállapodás ez évi jegyzőkönyvét

sl/sk/s vg hk

1965. október 26.

a külkereskedelmi minisztériumban kedden aláírták a magyar-benelux hosszulejratu árucserforgalmi megállapodás 1965. évre vonatkozó - ez év áprilisban parafált - jegyzőkönyvét és a hozzá csatolt árulistákat. ennek értelmében az előző évhez képest az áruforgalom 15 százalékkal bővül magyarország és belgium, luxemburg, hollandia között.

a jegyzőkönyvet magyar részről november lászló, a külkereskedelmi minisztérium osztályvezetője, a benelux - országok nevében dr. johan huibert zeeman, a holland királyság nagykövete és nestor cockx, a belga királyság nagykövetségének titkára írta alá. az aláírásnál jelen volt karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, házi vencel nagykövet, a külügyminisztérium főosztályvezetője, j.j. l. pierre vanheerswynghels budapesti belga nagykövet és j.t. warmenhoven, a budapesti holland nagykövetség titkára./mti/

--

bb 35. szocialista szerződést kötött a thália színház és a magyar könyv kereskedelmi vállalat

tf/tr/s fm hk

1965. október 26.

hétről-hétre terebélyesedik a nők könyvespolca országos olvasó-mozgalom: eddig körülbelül hétezeren csatlakoztak az akcióhoz. a mozgalom szervezői szerint az év végére a nők könyvespolca tagjainak száma minden bizonnyal eléri a tízezeret. e népes olvasótábor - elsősorban falusi, meg tanyákon élő asszonyok, leányok - az eddigi könyvvásárlási és tájékoztatói kedvezményeken túl most újabb művelődési lehetőséghez jutnak: színházlátogatásokat szerveznek részükre.

a thália színház és a magyar könyv kereskedelmi vállalat igazgatósága, pártszervezete és szakszervezeti bizottsága a minap szocialista szerződést kötött. ez az első ilyen jellegű kölcsönös megállapodás az irodalmi kultúra terjesztésére, széleskörű propagálására. a szerződés értelmében a színház előadás-sorozatát indít a nők könyvespolca olvasóinak - valamint hozzátartozóinak - és a mozgalom legeredményesebb propagandistáinak. decembertől bemutatják egyebek között az alkony, a falu rossza, a helytartó és az akiért a harang szól című darabot - mérsékelt helyárrakkal. ugyanakkor a színház művészgárdáját vendégül hívják az olvasómozgalom irodalmi ankétjaira, baráti összejöveteleire: így közvetlen kapcsolat alakulhat ki a művészek és a közönség között. a nők könyvespolca két havonként megjelenő tájékoztató kiadványa a jövőben terjedelmesen foglalkozik a thália színház új, illetve színre kerülő darabjaival.

tervezik, hogy hasonló szerződéseket kötnek vidéki színházakkal is./mti/

14.28/s

--
- 22 -

bb 36. magyar-francia tudományos és műszaki együttműködési egyezmény

j/s fm hk

1965. október 26.

kedden budapesten aláírták a magyar-francia tudományos és műszaki együttműködési egyezményt. a magyar delegációt dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke vezette a francia delegációt pedig henri froment-maurice, a francia külügyminisztérium kulturális osztályának vezetője./mti/

--

bb 37. hat évi szabadságvesztés hivatali hatalommal való visszaélésért

vid/gő/s fm hk

1965. október 26.

nagyszabású bünpert tárgyaltak vácotton. a két hétig tartó tárgyaláson 34 vádlott ügyében 77 tanút hallgattak ki. bebizonyosodott, hogy györgy jános, a váci városi tanács volt ipari előadója, hivatali hatalmával visszaélve, anyagi szolgáltatás ellenében hamis szakmunkás-bizonyítványhoz juttatott több személyt, aki vizsgatételre volt kötelezve. a hamis okmányokért 200-1300 forintot fizettek györgynek.

a bíróság györgy jánost 28 rendbeli jogtalan előny követelése se és elfogadása, 60 rendbeli, hivatalos személyként elkövetett közokirat-hamisítás és három rendbeli hivatalos működéssel kapcsolatos jogtalan előny elfogadásáért hat évi szabadságvesztésre ítélte s a közügyek gyakorlásától három évre eltiltotta. ezenkívül 25.500 forint visszafizetésére kötelezték. simonyi ottót felbujtásért másfél évi, kovács lajos károlyt pedig hasonló büntetést 14 hónapi börtönre ítélték. az ügyész valamennyi ítéletet tudomásul vette, több vádlott fellebbezett./mti/

--

14.35/a

- 23 -

ML

bb. 38. szegedi professzor a drezdai egyetem diszktora
vid/j/a/fm 1965. október 26.

a szegedi józsef attila tudományegyetemre érkezett értesítés szerint a drezdai műszaki egyetem kedden ünnepélyes tanácsulésen diszktorra avatták dr. szőkefalvi-nagy béla kossuth-díjas akademikust, a szegedi egyetem természettudományi karának dékánját. a drezdában tartozkodó professzor személyesen vette át a megítisztelő címmel járó dokumentumot./mti/

bb. 39. ujtásban első a szegedi konzervgyár
vid/lk/a/ki 1965. október 26.

a szegedi konzervgyár dolgozói a legutóbbi országos értékelés szerint vezető helyre kerültek az iparági ujtási mozgalomban. az év eddigi szakaszában kétszer annyi ujtást vezettek be, mint a múlt év hasonló időszakában.

Legeredményesebb ujtónak a gyár egyik legfiatalabb műszaki dolgozója, gyöngyösi józsef gépészmérnök bizonyult. az egyik, most megvalósított ujtásával, az üveglezáró karikákat gyártó gépsorral, háromszázharmincezer forintot takarítanak meg évente. a gépsor öt különféle gép, s azok kezelő személyzete helyett dolgozik, automatikusan, s harmincezer zárókarikát készít műszakonként. a fiatal mérnök számos újfajta műszert és egy logaritmszerű tolmércét is szerkesztett. ez utóbbival rendkívül gyorsan és pontosan megállapítják a konzervek cukorszázalékát.

a kopasz józsef műszaki dolgozó tervei alapján elkészült szalagrendszerű üvegműködés az öltöztetés üvegeket tisztítja önműködően./mti/

bb. 40. százhat lakásos otp lakótelep építését kezdték meg gyulán

vid/lk/a/ki 1965. október 26.

gyulán a város legszebb pontján, a vasútállomás szomszédságában kijelölt új lakótelepre két év alatt 106 otp lakás felépítését tervezik. a gyulai kislakásépítő és karbantartó szövetkezet már megkezdte a lakótömbök építését. a városi tanács elhatározta, hogy az új lakótelepen épített fel a város legszebb üzletházát./mti/

14.40/a

bb 41. hazaérkezett szófiából bíró józsef külkereskedelmi miniszter

k/hné/sl/s vg hk 1965. október 26.

kedden hazaérkezett szófiából bíró józsef, külkereskedelmi miniszter, darvas lászló, külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a hosszulejárati árucseretárgalmi tárgyalásokon részt vett magyar delegáció többi tagja. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa fogadta./mti/

bb 42. bezár a margitszigeti nagyszálló

kf/s vg hk 1965. október 26.

már nem fogad vendégeket a margitszigeti nagyszálló. csütörtökön reggel ugyanis, miután az utolsó vendég távozik, a szállodát kiürítik, nagyarányú építkezés kezdődik. a mostani korszerűsítés során teljesen felújítják, kicserélik a sok zavart okozó elavult villany, víz és központi fűtés hálózatot, új liftet szerelnek fel, s új butorzatot is kap a kívül-belül megszépülő szálloda.

a mintegy öt millió forintos korszerűsítési munkát a jövő év május 15-ig befejezik./mti/

15.05/s

bb 43. ülést tartott az országgyűlési képviselők pest megyei csoportja

vid/gö/s fm hk

1965. október 26.

az országgyűlési képviselők pest megyei csoportja kedden ülést tartott a megyei tanács épületében. az ülésen megjelent vass istvánné, az országgyűlés elnöke, a képviselők cservenka ferencnének, a pest megyei pártbizottság első titkárának beszámolója alapján megtárgyalták az mszmp politikai bizottságának pest megye gazdasági, szociális, kulturális, kommunális és egészségügyi helyzetével, valamint a megye harmadik ötéves tervfeladataival kapcsolatos határozatát és annak végrehajtását.
/mti/

--

bb 45. féltékenységből megfojtotta feleségét

tm/s zs hk

1965. október 26.

a komárom megyei rendőrfőkapitányság emberölés büntette miatt őrizetbe vette és eljárást indított bratis lászló 24 éves autószerelő, dorogi lakos ellen. bratis a dorogi tárna szállodában szóváltás közben megfojtotta 19 éves feleségét, majd önként jelentkezett a rendőrségen, a gyilkosságot - vallo-mása szerint - féltékenységből követte el./mti/

--

bb 46. pályázat a baranyai munkásmozgalom témáinak feldolgozására

vid/j/s fm hk

1965. október 26.

a pécsi városi művelődési ház ismét meghirdette a névadójának, dr. doktor sándornak emlékére alapított pályázatot, ennek az a célja, hogy a megye középiskolás ifjúsága újabb adatokkal járuljon hozzá a pécsi-baranyai munkásmozgalom feltáráshoz. a pályamunkák témái: pécsi és baranyai mártírok élete, a pécsi természetbarátok körének munkásmozgalmi jelentősége, valamint egy munkáscsalád élete három nemzedéken át. a pályamunkák benyújtási határideje 1966 március 1./mti/

--

15.10/s

- 26 -

bb. 44. közlekedési balesetek

t/fe/tné/a/zs

1965. október 26.

a 13. kerületben a szent istván körút és a pozsonyi ut kereszteződésénél czibula aljos 46 éves budapesti lakos személygépkocsijával nem adta meg a kijelölt gyalogátkelőhelyen az elsőbbséget és elütötte dr. farkas gyuláné 74 éves nyugdíjas, budapesti lakost. az idős asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba. a rendőrség czibula lajost őrizetbe vette.

a 18. kerületben a marx utca és a csapó utca kereszteződésénél győri józsef 23 éves gépkocsivezető motorke-rékpárjával szabálytalanul kanyarodott és összelitkőzött egy oldal-kocsis motorke-rékpárral. győri józsefet súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a 6. kerületben a rudas lászló utca és a lenin körút kereszteződésénél dr. aldoboly nagy miklós 54 éves szegedi lakos egy mozgó 6-os villamosra ugrott fel, a lépcsőkről visz-szaesett és súlyosan megsérült.

a 4. kerületben a nádor utca és a vécsey utca keresztező-désénél orbán józsef 55 éves budapesti lakos segédmotoros ke-rékpárjával nem adta meg az elsőbbséget, összelitkőzött egy személygépkocsival és súlyosan megsérült.

a borsod megyei mád község határában egy utkanyarban fel-borult motorke-rékpárjával büdi lászló 23 éves traktorvezető, mezőzombori lakos, s olyan súlyosan megsérült, hogy a hely-szinen meghalt./mti/

--

bb 47. görög matematikus debrecenben

vid/j/s fm hk

1965. október 26.

kedden debrecenbe érkezett d.a. kappos athéni matematika professzor, a valószínűségszámítás kiváló szaktekintélye. a görög professzort a kossuth lajos tudomány-egyetemen dr. gyires béla egyetemi tanár, a matematikai intézet igazgatója fogadta. délután d.a. kappos a technika házában előadást tartott a modern valószínűségszámításról.
/mti/

15.19/s

- 27 -

bb 48. málnatelepítéssel megkezdődött a háztáji gyümölcsösök felújítása győr megyében

vid/ká/tr/s hk

1965. október 26.

első ízben kerül sor a háztáji gyümölcsösök szervezett felújítására győr megyében. a földművelésszervezetek kellő mennyiségű szaporító anyaggal látják el a tulajdonosokat. nyolcvanháromezer törzses gyümölcsfa csemétét, százezer csemege és borszőlő oltványt, valamint kétszázötvenezer tő boglyósgyümölcs szaporító anyagot bocsátanak rendelkezésükre. százötvenezer fertődön nemesített málnavessző telepítésével most megkezdődött a háztáji gyümölcsösök felújítása a megyében.
/mti/

bb 49. vietnami szakszervezeti küldöttség csepelen

t di/gk/m/zs

1965. október 26.

a hazánkban tartózkodó vietnami szakszervezeti küldöttség, élén ho sy ngoi-jal, a vietnami dolgozók általános szövetségének titkárával, kedden a csepel vas- és fémművekbe látogatott. megismerkedett a gyáróriás életével, munkájával és hosszabb időt töltött a szerszámgépgyár dolgozóinak körében. az üzem ugyanis kapcsolatban áll a hanoi gépgyárral, s termékeit - mint a vendégek elmondták - jól ismerik, szeretik a vietnami demokratikus köztársaságban.

a delegáció ezután a pártmunkás könyvtárban rendezett összejövetelen a csepel vas- és fémművek tömegszervezeteinek aktivistáival találkozott. koltai endre, a központi szakszervezeti bizottság titkára bevezetőjében rámutatott: a csepeli munkások, egész népünk őszinte együttérzéssel, rokonszenvvel figyelik a hős vietnami hazafiak helytállását, s felelemeli szavát az amerikai imperialisták durva agressziójá, a vietnami demokratikus köztársaság békés falvainak bombázása ellen.

ho sy ngoi elmondta: - nagy örömmel jöttünk magyarországra, s külön öröm számunkra, hogy elsőként a csepel vas- és fémművekbe látogathattunk. jól ismerjük az üzem nagyszerű hagyományait, tudjuk, hogy a tanácsköztársaság idején az elsők között ragadtak fegyvert a csepeli munkások a proletárhatalom védelmére és szembeszálltak a fasisztákkal is. - ezután hangoztatta:

/folyt.köv./

15,37/m

- 28-

/bb 49. vietnami...1.folyt./vm

- az amerikai imperialisták durván megsértik az 1954-es genfi egyezményeket, a vietnami demokratikus köztársaság szuverénitását, napról-napra fokozzák beavatkozásukat, növelik csapataik számát. reményeik azonban nem válnak valóra. népünk a nehéz napokban minden eddigénél egységesebbé, összeforrottabbá vált és súlyos csapásokat mér a betolakodókra. forradalmi hagyományokon nőtt fel, s a francia gyarmatosítókkal vívott csatákban edződött meg. nagyra értékeli a szabadságot, s kész minden áldozatra, hogy megvédje jogait, függetlenségét. eltökélte: mindaddig harcol, amíg ki nem űzi hazája földjéről a zsoldosokat.

a vietnami szakszervezeti vezető beszámolt arról, hogy 1964 augusztusa óta 694 amerikai repülőgépet lőttek le a vietnami demokratikus köztársaság területe fölött, majd ismertette a vietnami hazafiak bátor helytállásának néhány kiemelkedő példáját.

- igazságos harcot folytatunk - hangoztatta a továbbiakban. - jól ismerjük a felszabadító háború törvényeit, s mély meggyőződéssel valljuk, hogy legyőzzük az agresszort. mellettünk állnak a szocialista országok, a békeszerető embermilliók szerte a világon. az egyesült államok sosem volt úgy elszigetelve, mint napjainkban. a népek az agresszió ellen foglalnak állást, s tetteik, nem pedig álnok nyilatkozataik alapján ítélik meg az usa vezetőit.

- békét akarunk, hogy fölépíthessük a szocializmust, tovább gazdagítsuk országunkat. népünk megértette, hogy csak akkor válósíthatjuk meg céljainkat, ha előbb kiűzzük hazánk földjéről a betolakodókat és bár erőfeszítéseink sok lemondást, áldozatot követelnek, az ország minden lakója vállalja a megpróbáltatásokat. a szabadság, a függetlenség ügye mindennél előbbrevaló. barátainkkal együtt követeljük: az egyesült államok tartsa tiszteletben az 1954-es genfi egyezményeket, szüntesse meg a vietnami demokratikus köztársaság bombázását, vonja ki csapatait délkelet-ázsiaiából, hogy a vietnami nép szabadon, maga dönthessen sorsáról.

ho sy ngoi befejezésül köszönetet mondott a magyar munkások, egész népünk testvéri támogatásáért, az erkölcsi és anyagi segítségért, amellyel hazánk hozzájárult a vietnami hazafiak sikereihez.
/mti/

- 29 -

le

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 34.sz. hír/ hányan laknak a földön.../3.bekezdésének 8.sorában a szöveg helyesen:

.....1301 millió tonnára

bb 50. budapesti műszaki egyetemisták ismerkedése a repülőgéptechnikával

vid j vm fm 1965. október 26.

a budapesti műszaki egyetem negyedéves hallgatóinak egy csoportja - amelynek tagjai zömmel repülőgépészeknek készülnek - kedden egésznapos látogatást tett a magyar néphadsereg repülő alakulatánál. az egyetemisták megismerkedtek a repülősök életével, munkájával, a harci repülőgépek legmodernebb típusaival, technikájával, s a pilótákkal baráti eszmecserét folytattak leendő hivatásukról./mti/

bb 51. köszönet vietnamból

tné vm zs 1965. október 26.

a vietnami kulturális kapcsolatok bizottságának elnöke levélben mondott köszönetet németh amadé zeneszerzőnek és balássy lászló költőnek a vietnami demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe, a függetlenség kikiáltásának 20. évfordulója alkalmából komponált „dalok vietnamból,, című dalciklusukért./mti/

bb 52. a bérfizetésnél sikkasztott - tíz hónapi szabadságvesztésre ítélték

i bc gg vm zs 1965. október 26.

nikula józsefnét, az általános gép- és műanyag ktsz munkaügyi előadó-ját a bérszámfejtésen kívül bérfizetési teendőkkel is megbízták. az ellenőrzés hiányosságát kihasználva okiratokat hamisított, kilépett dolgozók részére is számfejtett bért, s e fiktív fizetési tételeket az illetők nevének aláírásával felvette. ezenkívül üdülési pénzeket is elsikkasztott. a sorozatos bűncselekményekkel mintegy 11.000 forint kárt okozott, aminek egyharmadát az ellene indult eljárás során megtérítette.
/folyt.köv./

16,30/m

- 30 -

/bb 52. a bérfizetésnél...1.folyt./vm

a központi kerületi bíróság kedden kihirdetett ítéletével nikula józsefnét tíz hónapi szabadságvesztéssel sújtotta, s kötelezte a fennmaradt 7.500 forintos kárösszeg megfizetésére./mti/

bb 53. uttorököldöttség benkei andrásnál

zs km vm zs 1965. október 26.

benkei andrás belügyminiszter fogadta a magyar uttorökök szövetségét képviselő uttorök pártjásokat - az uttorökök a hazáért mozgalmat irányító nagytanács tagjait - akik beszámoltak uttorök munkájukról. elmondották: az uttorök szervezet 20. születésnapjára indított uttorök a hazáért mozgalomban sokszázezer kisdobos és uttorök hajtott végre már több ezer nemes tettet. az elmúlt hetekben számos helyen választottak felnötteket, kisz-eseket örsük tiszteletbeli tagjává. ismergették terveiket is és felkérték benkei andrást, legyen elnöke a mozgalom rövidesen megkezdődő új akciójának. a miniszter örömmel teljesítette az uttorök kérését. az új akcióra, a következő hetek feladataira szóló felhívást - amelyet benkei andrás és a minisztérium több más vezetője is aláírt - rövidesen nyilvánosságra hozzák és eljuttatják az uttorök a hazáért- mozgalomban részvevő örsöknek./mti/

bb 54. hasznosítsuk jobban a műemlékekben rejlő kulturális nevelő erőt - befejeződött a műemlékhelyreállítási ankét

t tz/hné/m/vg 1965. október 26.

kedden befejeződött a magyar tudományos akadémia székházában a műszaki tudományok osztálya által rendezett műemlékhelyreállítási ankét. dr. dercsényi dezső, az országos műemléki felügyelőség kossuth-díjas vezetőhelyettese elmondta, hogy magukat a rendezőket is meglepte, milyen nagy érdeklődést váltott ki a tanácskozás, amelynek napirendjén kifejezetten elméleti vonatkozású kérdések, a műemlékhelyreállítás elvei és módszerei szerepeltek.

/folyt.köv./

16,40/m

- 31 -

bb 54. /hasznosítsuk 1. folyt./ m

mégis szóba került több műemlék sorsa mert a nagy számban megjelent érdeklődők szót emeltek, a számukra legkedvesebb műemlékek védelmében az ankét rendezői még postán is kaptak „hozzászólást”, a tanácskozáson szóba került többek között az ybl-forrás ügye, egyes felszólalók pedig azt helytelenítették, hogy az illetékesek 1957 előtt elmulasztották a budai várpalota tróntermében a diszítés helyreállítását, pedig akkor még sok, azóta elpusztult részletet lehetett volna megmenteni. Többen utaltak arra, hogy hazánktól északra római-kori emlékek már alig találhatók, így a nálunk megmaradtak már csak idegenforgalmi okokból is az eddigieknél erőteljesebb védelmet érdemelnének.

az ankét mindenestre bebizonyította - állapította meg dr. dercsényi dezső - , hogy a jelentéginél sokkal nagyobb mértékben kell értékesítenünk azt a nagy nevelő erőt, amit a műemlékek képviselnek a történeti és a művészeti kultúra tekintetében egyaránt./mti/

bb 55. koreai szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba

gg vm sr 1965. október 26.

kedden a szot elnökségének meghívására varsóból budapestre érkezett a koreai egyesült szakszervezetek központi bizottságának háromtagú küldöttsége Li Dion szu alelnök vezetésével. a koreai vendégeket a ferihegyi repülőtéren karakas lászló, a szot titkára és több szakszervezeti vezető fogadta./mti/

bb 56. bolgár grafikus és lengyel fotóművészek kiállítása a csiliben

i áe tné vm fm 1965. október 26.

a pesterzsébeti vasas művelődési házban két érdekes tárlat nyílt. az egyik kiállítási teremben négy fiatal bolgár grafikusművész műveit ismerheti meg a közönség. ezzel egyidőben „lengyel erdők világa”, címmel fotokiállítást is rendeztek, amelyen több lengyel fotóművész számos felvétele mutatja be a baráti ország hangulatos tájait./mti/

17,15/m

- 32 -

18/2

bb 57. falumúzeum nagygeresden

vid/j/m/fm

1965. október 26.

kedden falumúzeum nyílt a vas megyei nagygeresden. a több mint kétszáz darabból álló gyűjteményt pomogyi józsef helyi pedagógus irányításával az egész község hozta létre. a régészeti anyagban több őskori lelet szerepel. számos tárgyi emlék utal a falu római kori múltjára. a néprajzi kiállításon láthatók a környékre jellemző paraszti konyha- és szoba-berendezések, a faluban hajdan virágzott foglalkozás, a kender-feldolgozás eszközei./mti/

bb 58. újabb dtert duna-tengerjárót bocsátottak vízre a magyar hajó- és darugyárban

i st/sk/m/vg

1965. október 26.

a magyar hajó- és darugyár angyalföldi gyáregységében kedden vízre bocsátották a cegléd nevű 1300 tonnás teherszállító hajót, a dtert legújabb duna-tengerjáróját. a vízre bocsátási ünnepségen részt vettek a dtert vezetői és cegléd város tanácsának képviselői.

az új hajó még az idén teljesen elkészül és utána magyar felségjellet járja majd a világtengereket./mti/

bb 59. megállapították személyazonosságát

i fe/tr/m/zs

1965. október 26.

mint ismeretes, vasárnap este a pestujhelyi vasútállomáson egy asszonyt halálra gázolt a tehervonat. kilétének megállapítására megindult a nyomozás, mivel az ismeretlen idős nőnél semmiféle iratot nem találtak. a szerencsétlenül járt nő rokona jelentkezett a rendőrségen, s a halottban felismerte hozzátartozóját, zsebők terézia, 75 éves eltartott, budapest, 14. kerület, öv utca 175/b szám alatti lakost./mti/

17,44/m

- 33 -

18/2

bb 60. nem szabad elcsúszni az új budapesti termálkut hasznosítását -
ujabb mozzanat a termálvíz-vitában

t t z sk vm vg

1965. október 26.

Évek óta folyik a tudományos vita a budapesti termálvizek hasznosításával kapcsolatban. az egyik felfogás szerint ugyanis valószínűsítik, hogy a forró tenger rejtőzik a mélyben a főváros alatt, amelyet szinte beláthatatlan időn át korlátlanul használhatunk fel a fürdők, a távfűtés, sőt az energiatermelés céljára is. a másik álláspont szerint viszont ezzel a természeti kincsrel nagyon meg kell gondolkodni, mert a forró tenger létezését kétségtelenül bizonyítani még nem sikerült. könnyen lehet, hogy a vízkészlet nagyon is véges, utánpótlódása korlátozott s mivel minden termálkut és forrás ugyanaból a közös rezervoárból merít, minden újabb „megcsapolás”, a készlet fogyasztását, s ezzel a már működő kutak vízhozamának csökkenését, vizük hőfokának süllyedését, ásványi tartalmában való elszegényedését okozhatja. gyógyfürdőinket pedig pusztító feltételezés alapján veszélyeztetnünk nem szabad.

tulajdonképpen ennek a vitának egy újabb mozzanata került sorra kedden délután a technika házában, amikor a magyar hidrológiai társaság előadói ülésén dr. kessler hubert, a vizgazdálkodási tudományos kutatóintézet osztályvezetője beszámolt legújabb megállapításairól.

elmondotta többek közt, hogy a városligeti i. kutban a nyugalmi vízszint csaknem egy méterrel csökkent, amióta a rákospatak és az egressy ut találkozásánál, a pascal-malom mellett elkészült az új kut, amely percenkint 900 liter 74 celsius fokos vizet hoz fel az 1900 méteres mélységből. ez a még csupán kéthónapos megfigyelés nem elegendő végleges következtetések levonására, de komoly figyelmeztetés. mindenesetre felveti azt a gyanút, hogy az új kut esetleg a közeli kórház melegvíz-szükségletét fedező városligeti i. és a széchenyi-fürdőt ellátó városligeti ii. kut hozamának rovására termel. ez pedig arra int, hogy az új kutra ma még semmiféle költséges létesítményt sem szabad alapozni.

Legalább egy éven át kell gondosan figyelni az összes fővárosi termálkutak vízhozamát, s bármilyen beruházást csak akkor szabad megkezdeni, ha bebizonyosodik, hogy az új kut víztermelése nem befolyásolja károsan a régebbi kutakra épített létesítmények melegvíz-ellátását. a környék lakosságának most talán csalódást okoz, hogy nem kaphat azonnal melegvizű fürdőt, de számukra is még nagyobb csalódás, népgazdasági szempontból pedig súlyos anyagi kár lenne, ha utóbb kellene valamilyen már megépített létesítményt használaton kívül helyezni - mondta dr. kessler hubert. /mti/

18,23/m

- 34 -

bb 61. ülést tartott a fejér megyei képviselőcsoport

vid/gk/m

1965. október 26.

kedd délután ülést tartott a fejér megyei képviselőcsoport. az ülés résztvevői meghallgatták tóth gyulának, a megyei tanács vb. elnökhelyettesének tájékoztatóját a szolgáltató ipar helyzetéről, s a fejlesztési elképzelésekről. ezután a képviselőcsoport, aktuális bel- és külpolitikai kérdésekről tárgyalt, amelyeknek során lévai andrás, a megyei pártbizottság osztályvezetője válaszolt a felmerült problémákra.

a képviselőcsoport meghallgatta kerka andorné tájékoztatóját az országgyűlési képviselőcsoport vezetőinek értekezletéről, majd bejelentések hangzottak el. /mti/

...-

bb 62. modern drámaestek kecskeméten

vid/j/fm

1965. október 26.

kecskeméten az új művelődési évadban ismét megrendezik a közkedvelt modern dráma-esteket. az öt előadásból álló, s kedden este elkezdődött sorozatra bérletet adtak ki. az előadásokat udvarosi béla, a kecskeméti katona józsef színház rendezője tartja, s közreműködnek a színház művészei is. /mti/

...-

bb 63. művészeszpresszó szombathelyen

vid/j/m/fm

1965. október 26.

kedden szombathelyen művész-eszpresszó nyílt, amelyet a művelődési és sportház, a tit, a berzsenyi daniel megyei könyvtár, a bartók béla zeneiskola, a vas megyei vendéglátóipari vállalat és a hanglemezzgyártó vállalat hozott létre. az ország élvonalbeli művészeivel találkozik itt a közönség a zenei, képzőművészeti, irodalmi és más művészeti esteken. decemberben az ausztriai kapfenberg város csajkovszkij vonósnégyese lép fel az eszpresszóban. /mti/

...-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 53. sz. hír /uttöröküldöttség benkei andrásnál/

/mti/

v i s s z a v o n j u k !

18,25/m

...-

- 35 -

bb 64. huszonöt ország 40 művészeti együttesének versenyében a bihari táncegyüttes nyerte a francia művészeti akadémia nagydíját - sajtófogadás a hvdsz-ben

t áe/gk/m/

1965. október 26.

a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének budapesti bizottsága kedden sajtófogadást rendezett abból az alkalomból, hogy a szakszervezet bihari táncegyüttesét az 1965. évi dijoni népitánc-fesztiválon a francia charles cros művészeti akadémia nagydíjával tüntették ki.

a 40 tagú bihari-együttes tizenegy esztendő óta működésében az idei év volt a legeredményesebb: több országos verseny és a tévé „ki mit tud?” vetélkedője első, illetve második díjának elnyerése után nagy nemzetközi sikert is aratott: szeptemberben a dijoni nemzetközi népitánc-fesztiválon 25 ország 40 együttese közül nekik ítelték a francia művészeti akadémia nagydíját, a munkás- és diákfiatalok másodsorú szerepeltek a francia városban, ahol a hagyományok szerint az idén rendezték meg a 20. nemzetközi folklór-fesztivált. erre a jubileumi versenyre olyan együtteseket hívtak meg, amelyek a korábbi fesztiválokon már díjat nyertek, így a magyar együttest is, amely egyszer már elnyerte a város nagydíját. a mosztani jubileumi fesztiválon dijoni város mellett a francia művészeti akadémia - amelynek díjazottjai között van például gérard philipe, a philadelphiai filharmonikusok, stb. - is jutalmazta a legjobb csoportot, ezúttal a bihari-együttest. a magyar táncosok mellett - egy bolgár együttesel megosztva - elnyerték a dijoni város által adományozott második díjat is. a francia művészeti akadémia ezúttal először ítélte oda nagydíját amatőr folklór-együttesnek. /mti/

19.25

...
- 36 -

le

bb 65. időjárásjelentés

gk vm

1965. október 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. október 26-án, kedden 19 órakor:

a hűvös idő tovább tart

várható időjárás szerda estig:

derült, napos idő, eső nem lesz. erős reggeli párásság, többfelé csak lassan felszakadó köd. gyöngye, helyenkint kissé élénkebb, változó irányú szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 10-15 fok között. /mti/

...

bb 66. befejeződött a budapesti fodrász európa-bajnokság

t kf gk vm

1965. október 26.

kétnapos verseny, majd a kedd délelőtti szakmai bemutató után befejeződött a hatodik fodrász európa-bajnokság. tizennyolc ország 180 válogatott figarója vizsgázott vasandolálásból, víz hullám-berakásból, esti és művészi frizura fésüléséből, valamint a praktikus és a porotvával vágott férfi frizura alakításból.

a zsűri szavazatait a versenyszámok után hétpecsétes titokként közjegyző őrizte - egészen kedden késő estig. közben döntést hozott a fodrász világszövetség, hogy a legközelebbi európa-bajnokságot két év múlva londonban rendezik meg, 1968-ban pedig bécsben tartják a világbajnokságot.

a hatodik fodrász európa-bajnokságot kedden este az erkel színházban diszeldadás és ünnepélyes díjkiosztás zárta. európa legjobb férfi fodrászai a szabadon választott hajvágásban lambot belga, a klasszikus hajvágásban pedig guilbert francia versenyző. a férfi összetett versenyt ugyancsak lambot nyerte.

a női fodrász számokban az ausztriai grecht aratta a legnagyobb sikert, mert a vasandolálásban, a víz hullámban, az estélyi frizurában, valamint az összetett versenyben egyaránt ő lett az európa-bajnok. a művészi frizura készítésében galles francia versenyző bizonyult a legjobbnak.

végül a gellért, az astoria és a szabadság szállóban nemzetközi bállal ért véget európa legjobb fodrászainak budapesti találkozója. /mti/

...

v é g e

22.-

- 37 -

2202 2501

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. október 27.

bb 1. szakosított rendelők a lakótelepeken

i hi/tné/m/zs

1965. október 27.

korszerű egészségügyi intézményeket kap több új lakótelep. a kacsóh pongrác uti új településen a jövő évben szakosított rendelő és gyógyszerár építését kezdik meg. pestlőrincen a több mint 10.000 lakosu lakatos utcai új negyed, valamint a mellette épülő kisz-lakótelep ellátására szintén szakosított rendelőt nyitnak, amelyhez gyógyszerár és gyermekrendelő is tartozik majd. /mti/

bb 2. megkezdtek a „katerina izmajlova,, próbáit az operaházban

i ol/tné/m/fm

1965. október 27.

az operaházban mihajlovics mihajlovnak, a moszkvai sztaniszlavszkij-nyemirovics dancsenko színház főrendezőjének irányításával megkezdtek szostakovics: katerina izmajlova című dalművének próbáit.

a december 21-re tervezett bemutatót méltán előzi meg nagy érdeklődés. dmitrij szostakovics művészetét a magyar közönség már jól ismeri a hangversenytermekből, szimfóniái, versenyművei gyakran szerepelnek a fővárosi és vidéki koncertek műsorán. az 1934-ben alkotott operát - amelynek címe akkor „a mcenszki járás lady macbethje,, volt - a színpadi zene terén néhány balett és a gogol novella alapján komponált „orr,, című opera előzte meg. a katerina izmajlova szövegét a szerző nyikolaj szemjonovics leszkov „kisvárosi lady macbeth,, című novellájából merítette.

/folyt.köv./